

Olympiáda v českém jazyce

2. ročník – 2019/2020

1. kategorie (2. – 4. třída)

Kód žáka: 0206/01

Tabulka hodnocení:

Oddíl/max.	Hodnotitel 1	Hodnotitel 2	Konečný výsledek
1/17			
2/23			
3/20			
Celkem 60			

Instrukce k vypracování:

Olympiáda v českém jazyce je soutěž z českého jazyka pro žáky Českých škol bez hranic. Jejím cílem je umožnit žákům a jejich učitelům porovnat výsledky svého úsilí na mezinárodní úrovni a získat motivaci k další práci. Soutěž je dobrovolná.

Žáci budou řešit úkoly rozdělené do tří oddílů:

1. Porozumění textu
V této části budou žáci pracovat s výchozím textem a vyhledávat odpovědi na zadané otázky.
2. Hrajeme si s češtinou
V této části budou žáci řešit úkoly, které prokáží jejich cit pro český jazyk.
3. Slohová cvičení
Slohové úkoly ověří schopnost žáků vytvořit na základě instrukcí souvislý psaný text.

Časová náročnost soutěže je následující:

Oddíl 1 a 2	celkem 60 minut
Oddíl 3	max. 60 minut

Vypracování může být rozděleno do dvou dnů v závislosti na dispozicích školy a žáků. **Žáci by měli zadání vypracovat sami, zásah vyučujícího či jakékoliv další osoby je nežádoucí.** Instrukce u jednotlivých úkolů jsou vysvětleny takovým způsobem, aby byly srozumitelné i mladším žákům. Porozumění zadání úkolu taktéž odráží jazykovou úroveň žáka v kompetenci porozumění.

Vypracované formuláře laskavě oskenujte a zašlete na mailovou adresu: olympiada@csbh.cz nejpozději **do 15.11. 2020**. Dbejte na to, aby všechny strany vypracování jednoho žáka byly zaslány v jednom mailu. V rámci zamezení komplikací zašlete práci každého žáka v samostatném mailu.

VZOROVÉ ZADÁNÍ

Milé děti,

jmenuji se lev Leopold, je mi 8 let, bydlím v zoologické zahradě v Praze a budu Vás provázet letošní jazykovou soutěží. A proč zrovna já? No protože se prý podobám tomu českému lvu, kterého má Česká republika ve státním znaku!

Ale dost řečí, je čas pustit se do práce. Čtete pozorně zadání všech úkolů, soustředíte se a pracujte samostatně.

PŘEJI VÁM VŠEM HODNĚ ŠTĚSTÍ A LVÍ SÍLU!

Oddíl 1 – Porozumění textu

Záhada ztracených ponožek

Čeká na Tebe první část jazykové olympiády. **Přečti si text o ztracených ponožkách a poté vypracuj úkoly, které najdeš na druhé straně.**

Opravdu nevím, kam se ztrácejí...“ Maminka hleděla na hromadu osiřelých ponožek uprostřed koupelny. „Do pračky hodím vždycky obě, ale jedna pokaždé zmizí. Za poslední roky už jsem nasbírala obrovský pytel lichých ponožek! To znamená, že se někde v domě schovává celá armáda opuštěných ponožek...“

„Možná je pračka žere,“ přemýšlela Bára, které rodiče říkali jednoduše Bé, protože to bylo kratší. „Nebo se každá druhá ponožka rozpustí ve vodě...“

„Vypadají hrozně opuštěně, když tady tak leží,“ povzdychla maminka.

„Říkám ti, že za to může ta žravá pračka,“ zahuhlala Bé z bubnu pračky, kam strčila hlavu, aby zjistila, jestli uvnitř nic nezůstalo.

„Možná máš pravdu. V tom případě nám může pomoci jedině instalatér.“ Maminka došla k telefonu a zavolala instalatérovi.

Instalatér nejdřív na pračku poklepal, pak vyndal filtr, vyčistil ho, podíval se do motoru, zkontroloval klínový řemen. Potom poprosil o čaj, očichal gumové těsnění, zahýbal knoflíky a vyzkoušel tlačítka, poškrábal se na hlavě a znovu poklepal na bubnu.

„Podívám se ještě dolů,“ řekl nakonec. „Možná prostě padají pod pračku.“

Společnými silami s maminkou a malou Bé pračku odsunuli. Nenašli ani jednu ponožku, ale zato se ukázalo, že mají v podlaze docela velkou díru.

„No prosím,“ instalatérův obličej se rozzářil triumfálním úsměvem. „Už víme, co se stalo.“

„A co se stalo?“ zeptaly se maminka a Bé zároveň.

„Vzaly roha, potvory!“ Opravář strčil ruku do díry, ale nic nenahmatal. „Ponožky prostě zdrhly. S tím vám, vážené dámy, nepomůžu. Když si ponožka vybere svobodu, nic s tím nenadělám.“

„Kam ale utekly?“ zeptala se Bé.

„Tak to už bohužel nevím, ale životní zkušenosti mi napovídají, že můžou být úplně kdekoli!“ Instalatér si sbalil šroubováky, vyinkasoval peníze, zsalutoval a odešel. Maminku a Bé zanechal ve společnosti opuštěných lichých ponožek.

„Doufám, že se jim nic nestane a že se jednou vrátí domů,“ zašeptala Bé

Justyna Bednareková: Neobyčejná dobrodružství deseti ponožek (čtyř pravých a šesti levých)

VZOROVÉ ZADÁNÍ

Úkol 1: Po přečtení textu rozhodni, zda jsou věty v tabulce pravdivé (ANO), nebo nepravdivé (NE). Správnou odpověď označ křížkem (X). První věta s odpovědí je vzorová.

		ANO	NE
1.	Mamince se při praní ztrácejí ponožky.	X	
2.	V domě se schovává armáda vojáků.		
3.	Bára vlezla do pračky a vystrčila hlavu ven.		
4.	Pod pračkou našli velký otvor.		
5.	Ponožky se schovaly za rohem.		
6.	Maminka musela instalatérovi zaplatit.		

Úkol 2: Vyber a barevně označ správnou odpověď na následující otázky.

Osířelá ponožka znamená a/ veselá ponožka ☐

b/ opuštěná ponožka ☐

c/ barevná ponožka. ☐

Co dělá **instalatér**?

a/ opravuje pračky ☐

b/ opravuje podlahy ☐

c/ stěhuje nábytek ☐

Co znamená, že ponožky „**vzaly roha**“?

a/ ponožky vlezly za roh ☐

b/ ponožky utekly ☐

c/ ponožky se rozpustily ☐

Co znamená, že má maminka doma **celou armádu lichých ponožek**?

a/ má je hezky seřazené za sebou ☐

b/ má málo ponožek ☐

c/ má hodně ponožek, kterým chybí druhá do páru ☐

Úkol 3: Kterých sedm částí pračky instalatér zkontroloval? Vypiš je:

Úkol 4: Proč Báře říkali Bé? Odpověz celou větou.

Blahopřeji! Máš za sebou první část soutěže 😊

VZOROVÉ ZADÁNÍ

Oddíl 2 – Hrajeme si s češtinou

Úkol 1: Přečti si pozorně, co říká o synonymech lev Leopold. Potom vypracuj úkol, který ti zadá.

Synonyma jsou slova stejného nebo podobného významu. Například slovo dům se dá nahradit slovem chaloupka (malá, hezká), chalupa (stará, velká), domek (menší), chatrč (dřevěná, malá), nebo dokonce barabizna (polorozpadlá, stará). Dokážeš najít vhodná synonyma pro slovo **mluvit**?

Úkol: Do jednotlivých vět vlož správné slovo. Vybírej ze slov, která se nacházejí v barevných bublinách. Slovo vepiš do věty ve správném tvaru.

Lucinka nechtěla, aby ji paní učitelka slyšela, a proto mluvila velice potichu.
Lucinka _____.

Rádio hrálo velice nahlas, takže jsme si ani nerozuměli.
Rádio _____.

Když byla Anička nemocná a bolelo ji v krku, mluvila velmi tiše a nezřetelně.
Anička _____.

Jirka u zkoušení odpovídal tak rychle a nesrozumitelně, že se ho paní učitelka musela několikrát ptát znovu. Jirka u zkoušení _____.

drmolit

sípat

blábolit

špitat

?

hulákat

Honzík neustále mluvil a mluvil, ale vůbec to nedávalo smysl.
Honzík _____.

Úkol 2: Také v ve druhém cvičení budeš doplňovat chybějící slova. Které slovo se hodí do následujících vět? Slova doplň ve správném tvaru. POZOR! JEDNO SLOVO JE NAVÍC!

Prahou protéká _____ Vltava.

Vašek s tatínkem seděli u _____ a chytali kapry na vánoční večeři.

V létě jezdíme na dovolenou k _____ a hrajeme si rádi ve vlnách.

Jeník měl promočené boty, protože pršelo. Přede dveřmi navíc šlápl do _____.

Sousedovy děti skákaly na zahradě šipky do _____.

moře

rybník

potok

bazén

řeka

kaluž

Úkol 3: Co mají tato slova společného?

VZOROVÉ ZADÁNÍ

V dalších dvou cvičeních si budeš jenom hrát. Jsem si jistý, že Tě to bude bavit tak, jako to baví mě.

Úkol 4: Ve větách jsou skryty části těla. Najdeš je? **Vybarvi pastelkou konce a začátky slov, ze kterých tato slova vzniknou. Nově nalezená slova napiš na řádek vedle věty. První věta je vzorová.**

Maminka pomohla Vaškovi s úkolem.

hlava

Ještě nemůžu chodit do školy.

Pavla sypala slepicím zrní.

V zimě bobři chodí na břehy řek okusovat stromy.

Jirko, lenost je špatná vlastnost!

Kdy přijede tvá řecká kamarádka k nám?

Úkol 5: Pojmenuj obrázky slovem. Slovo napiš do políček pod obrázky. Pod každým obrázkem je číslo, které udává pořadí písmene, které doplníš do tajenky. **POZOR! Pořadí slov nesmíš zaměnit!**

		5				
8	1	2	4	3	5	3

TAJENKA: _____

Právě jsi dokončil druhou část soutěže. Odpočni si a připrav se na část třetí – a poslední.

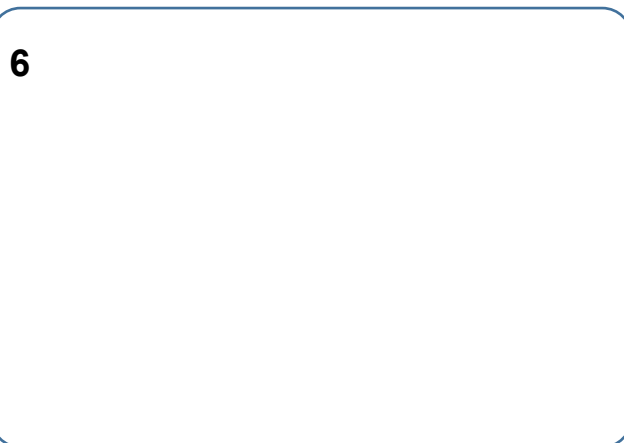
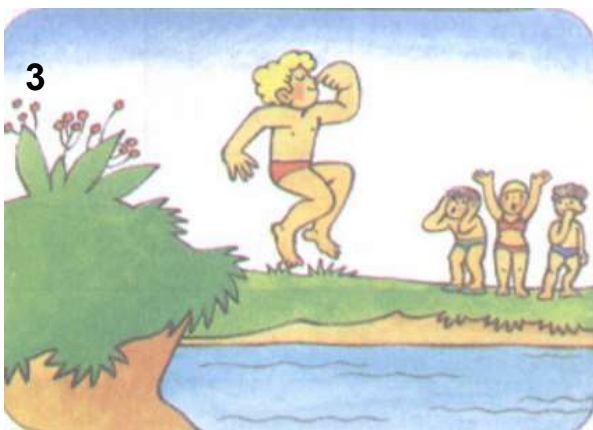
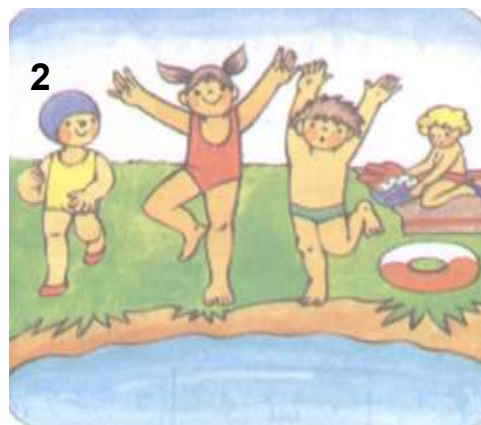

VZOROVÉ ZADÁNÍ

Oddíl 3 – Slohové cvičení

Prohlédni si následující obrázky a vyprávěj podle nich příběh. Poslední obrázek je prázdný, je tedy na Tobě, abys ho dokreslil a příběh dokončil. Také název není úplný, chybí mu jedno slovo. **Doplň vhodné slovo, které se bude do názvu nejlépe hodit. Poté napiš 12-15 řádků svého příběhu.**

..... *koupaní* (doplň do názvu vhodné slovo)

VZOROVÉ ZADÁNÍ

[illegible]

Dokončil jsi celou soutěž. Vše si ještě jednou zkontroluj a teprve potom odevzdej paní učitelce.

Tak ahoj a těš se na vyhlášení výsledků! Na vítěze čekají zajímavé ceny!